

Sygn. akt: I C 79/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., 19 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Pawlikowska

Protokolant: sekr. sąd. Arleta Ratajczak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 lutego 2016 r.

sprawy z powództwa: **B. G. (1)**

przeciwko: **(...) S.A. w W.**

- o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powódki B. G. (1) kwotę 31.645,48(trzydzieści jeden tysięcy sześćset czterdzieści pięć 48/100) złotych wraz z ustawowymi odsetkami naliczanymi od kwot:

- 30.000 złotych za okres od dnia 03.04.2014r.. do dnia zapłaty,

- 1.645,48 złotych za okres od dnia 11.07.2014r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo B. G. (1) w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.812,75(jeden tysiąc osiemset dwanaście 75/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie kwotę 1.582,26(jeden tysiąc pięćset osiemdziesiąt dwa 26/100) złotych tytułem części opłaty sądowej, od której uiszczenia była zwolniona powódka, natomiast w pozostałym zakresie tymi kosztami obciąża Skarb Państwa.

Sędzia

Małgorzata Pawlikowska

Sygn. akt I C 79/15

UZASADNIENIE

B. G. (1) reprezentowana przez pełnomocnika wystąpiła do Sądu z pozwem przeciwko (...) S.A. w W., w związku z wypadkiem komunikacyjnym z dnia 27.2007r., którego następstwem była śmierć jej narzeczonego A. S. i wniosła o zasądzenie na swoją rzecz kwoty 42.193,97 złotych, na którą składały się: 40.000 złotych - tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami od tej kwoty za okres od dnia 03.04.2014r. do dnia zapłaty i 2.193,97 złotych - tytułem skapitalizowanych odsetek za okres od dnia 30.10.2013r. do dnia 02.04.2014r. wraz z dalszymi odsetkami ustawowymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu wg norm przepisanych, w tym kosztami zastępstwa procesowego – 4.800zł i kosztami opłat skarbowych od udzielonych pełnomocnictw – 34zł. Strona powodowa wskazała, iż w wyniku wypadku drogowego z dnia 27.09.2007r. spowodowanego przez Ł. W., śmierć poniósł pasażer kierowanego przez niego pojazdu A. S.. Sprawca Ł. W. prawomocnym wyrokiem sądowym został uznany winnym popełnienia czynów z art. 177§1 i 2 kk w zb. z art. 178§1

kk oraz z art. 178 § 1 kk, natomiast jego pojazd posiadał ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeniowym. Pełnomocnik powódki pismem z dnia 02.10.2013r. zgłosił stronie pozwanej roszczenie zapłaty kwoty 150.000zł tytułem zadośćuczynienia na podstawie art. 448 kc w zw. z art. 24 § 1 kc, lecz pozwany odmówił zapłaty powołując się na brak podstawy prawnej dla zgłoszonego roszczenia. Uzasadniając dochodzone roszczenie, powódka podniosła, że naruszone zostało jej dobro osobiste w postaci zerwania więzi rodzinnej z osobą bliską, przy czym dochodzona kwota uwzględnia 50-procentowe przyczynienie się poszkodowanego do powstania szkody. Powołując się na orzecznictwo sądowe powódka argumentowała, że jej roszczenie jest prawnie dopuszczalne i zasadne, pomimo tego, iż do zdarzenia doszło przed wejściem w życie ustawy z dnia 30.05.2008r. o zmianie ustawy kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniosł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany powołując się na orzecznictwo i doktrynę wskazał, że w dacie zdarzenia, z którego powódka wywodzi swoje roszczenie, art. 446 kc nie przewidywał możliwości żądania zadośćuczynienia przez osoby bliskie poszkodowanemu, za własną szkodę niemajątkową, dopiero od daty wejścia w życie przepisu art. 446§4 kc, tj. 03.08.2008r., ustawodawca wprowadził możliwość przyznania najbliższym członkom rodziny osoby zmarłego odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za krzywdę doznaną w związku ze śmiercią osoby poszkodowanej, będącą skutkiem rozstroju zdrowia. czy uszkodzenia ciała przez osobę trzecią. Jednocześnie pozwany przyznał, że w najnowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że na podstawie art. 448 kc w zw. z art. 24§1 kc najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 03.08.2008r., jednak ocenił je jako nieuzasadnione. Pozwany zakwestionował także wysokość roszczenia i uznał je za rażąco wygórowane.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie z dnia 11.03.2008r. oskarżony Ł. W. został uznany winnym popełnienia przestępstwa z art. 177 § 1 i 2 kk w zb. z art. 178 § 1 kk polegającego na tym, że w dniu 27.09.2007r. w P., woj. (...) - (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości o zawartości 2,0 promila alkoholu we krwi i kierując samochodem osobowym marki F. (...) nr rej. (...) umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym określone w art. 3 ust. 1 i art. 45 ust. 1 pkt 1 Prawo o ruchu drogowym z dnia 20.06.1997 roku w ten sposób, że jadąc prostym odcinkiem drogi nie zachował ostrożności, zjechał na prawe pobocze drogi a następnie uderzył w przydrożne drzewo, powodując przez to m.in. u pasażera A. S. obrażenia ciała w postaci urazu klatki piersiowej z przerwaniem ciągłości tętnicy wywołującej ostre zaburzenia hemodynamiczne w następstwie których nastąpił jego natychmiastowy zgon. Ponadto Sąd uznał oskarżonego Ł. W. za winnego popełnienia także przestępstwa z art. 178a § 1 kk, polegającego na kierowaniu w tym samym miejscu i czasie po drodze publicznej samochodem osobowym, w stanie nietrzeźwości o zawartości 2‰ alkoholu we krwi. Pojazd sprawcy wypadku Ł. W. w dacie zdarzenia posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w towarzystwie ubezpieczeniowym pozwanego. W chwili śmierci A. S. miał 23 lata, decydując się na podróżowanie z Ł. W., posiadał świadomość, iż ten znajduje się w stanie nietrzeźwości, ponieważ wspólnie spożywali alkohol, ponadto sam również znajdował się w stanie nietrzeźwości i w chwili zdarzenia nie posiadał zapiętych pasów bezpieczeństwa.

okoliczności bezsporne, ponadto

dowód: - wyrok SR w Wąbrzeźnie z dnia 11.03..2008r. (k.22-22v)

- zaświadczenie o wypadku drogowym (k.23)

- odpis odpisu skróconego aktu zgonu A. S. nr (...) (k.23v)

- akta sprawy IIK 8/09 SR w Wąbrzeźnie

- akta sprawy IC 678/14 SO w Toruniu

Powódka zastępowana przez pełnomocnika zgłosiła stronie pozwanej żądanie przyznania zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę na podstawie art. 448 kc, w związku ze śmiercią narzeczonego A. S.. Decyzją z dnia 29.10.2013r. pozwany odmówił B. G. (1) przyznania zadośćuczynienia.

okoliczności bezsporne, ponadto

dowód: - decyzja pozwanego z dnia 29.10.2013r. (k.25v-26)

Powódka jest osobą bezrobotną bez prawa do zasiłku, korzystała z zasiłku rodzinnego na dziecko – 106zł, dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka – 170zł, oraz dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przyznanego na dziecko – 100zł, decyzją ZUS z dnia 28.12.2012r. została uznana za osobę całkowicie niezdolną do pracy do dnia 31.12.2015r. i z tego tytułu otrzymywała rentę w kwocie 799,18zł. Pozwany wypłacił na rzecz małoletniej M. G. (1) kwotę 22.500zł odszkodowania z tytułu znacznego pogorszenia się sytuacji życiowej po śmierci ojca. Ponadto wyrokiem SR w Wąbrzeźnie z dnia 01.07.2009r., I C 36/09, od pozwanego na rzecz jej małoletniej córki została zasądzona kwota 10.000zł, jako dopłata do odszkodowania z tytułu znacznego pogorszenia się sytuacji życiowej po śmierci ojca wraz z ustawowymi odsetkami, renta alimentacyjna w kwocie 200zł miesięcznie oraz kwota 3.200zł tytułem skapitalizowanej renty alimentacyjnej. Prawomocnym wyrokiem SO w Toruniu z dnia 10.07.2014r. w sprawie IC 678/14 Sąd zasądził od pozwanego na rzecz małoletniej M. G. (2) kwotę 50.000zł wraz z odsetkami ustawowymi oraz kwotę 2.760,27zł tytułem skapitalizowanych odsetek z ustawowymi odsetkami, zaś w pozostałym zakresie (25.000zł) powództwo oddalił.

okoliczności bezsporne, ponadto:

dowód: - zaświadczenia, decyzje administracyjne (k.48-60)

- orzeczenia SR w Wąbrzeźnie z 01.07.2009r. oraz SO w Toruniu z dnia 02.12.2009r. wraz z uzasadnieniami (k.26v-33v)

- akta sprawy IC 678/14 Sądu Okręgowego w Toruniu.

Powódkę B. G. (1) i A. S. łączyła bliska więź, kochali się, przez 4 lata żyli w konkubinacie, przy czym przez okres 3 lat prowadzili wspólne gospodarstwo domowe mieszkając u jej rodziców, planowali się pobrać, chociaż nie ustalili daty ślubu, A. S. wspierał ją finansowo. W dniu 27.09.2007r., powódka znajdowała się z poszkodowanym w piątym miesiącu ciąży, bardzo przeżyła jego śmierć, która stanowiła dla niej ogromny szok i wielki cios, zażywała wówczas tabletki uspokajające, następnie przestała wychodzić z domu i spotykać się z innymi ludźmi, od czasu wypadku nie związała się z żadnym innym mężczyzną, nigdy nie korzystała z pomocy psychologicznej.

/dowód : - zeznania świadka B. G. (2) (k.106v)

- zeznania powódki B. G. (1) (k.167-167v)

Sąd zważył, co następuje:

powództwo zasługiwało w części na uwzględnienie.

Powyższy stan faktyczny, który w przeważającym zakresie nie był sporny pomiędzy stronami, Sąd ustalił w oparciu o zeznania świadka B. G. (2), zeznania powódki oraz dokumenty znajdujące się w aktach niniejszej sprawy, aktach cywilnych I C 678/14 i karnych II K 8/08, których autentyczność nie była kwestionowana przez strony i nie budziła wątpliwości Sądu. Zeznania świadka oraz powódki były logiczne i spójne, ich treść korespondowała z sobą, wraz z pozostałymi dowodami tworzyły logiczną całość. Pozwany powołując się na treść protokołu z wywiadu przeprowadzonego w toku postępowania szkodowego z K. S., podważył jedynie okoliczność wspólnego zamieszkiwania przez A. S. przed śmiercią z powódką, twierdząc, iż wówczas mieszkał on w swoim domu rodzinnym, natomiast u B. G. (1) przebywał jedynie czasami (k.89), co w jego ocenie wskazuje na brak istnienia pomiędzy nimi więzi o

szczególным charakterze. Pełnomocnik pozwanego nie złożył jednak wniosku dowodowego o przesłuchanie K. S. w charakterze świadka. Zgodnie z treścią art. 266 kpc i 271 § 1 kpc, świadek powinien zeznawać ustnie przed sądem, który prowadzi postępowanie w konkretnej sprawie. Uwzględnienie przez sąd relacji danej osoby złożonych na potrzeby innego postępowania, nie mogłoby znaleźć oparcia w przepisach kodeksu i naruszałoby zasadę bezpośredniości oraz ustności postępowania. W interesie pozwanego leżało zatem zgłoszenie dowodu w odpowiedniej formie, czego jednak zaniechał, dlatego Sąd nie mógł oprzeć się na dowodzie z protokołu z wywiadu przeprowadzonego z K. S. i zastąpić jej zeznania treścią tego dokumentu.

Zgodnie z treścią art. 822 kc, przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba na rzecz której zostaje zawarta umowa ubezpieczenia. Przedmiotem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest odpowiedzialność ubezpieczającego za szkody wyrządzone osobom trzecim. Istota odpowiedzialności ubezpieczyciela z tytułu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkodę powstałą w związku z ruchem tych pojazdów ma charakter gwarancyjny.

Szczegółowe unormowania w zakresie odpowiedzialności ubezpieczyciela z tytułu OC posiadaczy pojazdów mechanicznych są zawarte w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2013..392 j.t. z późn. zm.), która obowiązywała w dniu wyrządzenia szkody. W myśl art. 34 ust. 1 tej ustawy, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest m. in. śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia. Zgodnie z art. 35 wskazanej ustawy, ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 20.12.2012r. (III CZP 93/12, OSNC 2013, nr 7-8, poz. 84), artykuł 34 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych - w brzmieniu sprzed dnia 11.02.2012r. - nie wyłączał z zakresu ochrony ubezpieczeniowej zadośćuczynienia za krzywdę osoby, wobec której ubezpieczony ponosił odpowiedzialność na podstawie art. 448 kc.

Do przedmiotowego zdarzenia doszło w dniu 27.09.2007r., kiedy nie obowiązywał jeszcze art. 446 § 4 kc, stanowiący, że sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę - ponieważ przepis ten wszedł w życie w dniu 03.08.2008r. i został dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30.05.2008r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.116.731).

Sąd w pełni podziela zapatrywanie wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z 22.10.2010r., (III CZP 76/2010, OSNC 2011/B poz. 42), zgodnie z którym najbliższemu członkowi rodziny zmarłego, w oparciu o art. 448 kc w zw. z art. 24 § 1 kc, przysługuje zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 03.08.2008r. Pogląd ten znalazł umocowanie także w późniejszych orzeczeniach Sądu Najwyższego, m.in. w wyroku z 25.05.2011r. (II CSK 537/10, LEX 846563). Z kolei w wyroku z 11.05.2011r., (I CSK 621/10, LEX 848128), Sąd Najwyższy powtórzył, iż najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 kc w zw. z art. 24 § 1 kc zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 03.08.2008r. Jednocześnie zawarł wskazanie, że wprowadzenie art. 446 § 4 kc doprowadziło tylko do zmiany sposobu realizacji roszczenia przez skonkretyzowanie osób uprawnionych do jego dochodzenia oraz przesłanek jego stosowania. Więzy rodzinne mogą być uznane za dobro osobiste podlegające ochronie na podstawie art. 23 i 24 kc. Dobro to może być więc naruszone przez spowodowanie śmierci osoby najbliższej. Przeciwnego argumentu nie może stanowić sam fakt wprowadzenia przez ustawodawcę, od dnia 03.08.2008r. uprawnienia sądu do zasądzenia odpowiedniej sumy pieniężnej za doznana krzywdę. Więzy emocjonalna łącząca osoby bliskie jest dobrem osobistym, a więc doznany na skutek śmierci osoby bliskiej uszczerbek może polegać nie tylko na osłabieniu jej aktywności życiowej i motywacji do przezwyciężania trudności lecz jest

także następstwem naruszenia tej relacji między osobą zmarłą a jej najbliższymi. Wskazanie więc jako podstawy roszczenia art. 448 kc w związku z art. 24 kc nie narusza zasady *lex retro non agit*. W tej sytuacji argumentację prawną przedstawioną w niniejszej sprawie przez pozwanego należy uznać za chybioną.

Zgodnie z art. 448 kc w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Przepis art. 445 § 3 stosuje się.

Art. 23 kc wymienia przykładowy katalog dóbr osobistych korzystających z ochrony i praw osobistych chroniących te dobra. Nie budzi wątpliwości sądu orzekającego, że ochronie prawnej podlegają także nie wymienione w tym przepisie dobra prawne, jak np. pamięć po zmarłych. Skoro dobrami osobistymi są pewne wartości niematerialne łączące się ściśle z jednostką ludzką (niekiedy z osobą prawną), to trzeba przyjąć, że powstają i wygasają z podmiotem podlegającym ochronie i nie mogą przechodzić na inne osoby. Przyjmowana jako dobro osobiste ochrona czci osoby zmarłej nie polega na przejściu prawa do czci przysługującego zmarłemu, lecz jest własnym prawem najbliższych członków rodziny zmarłego. Podobnie więzi między rodzicem a dzieckiem, czy dziadkiem a wnukami, są wartościami niematerialnymi, "własnymi" dziecka, czy wnuków, a skoro one w utrwalonym już orzecznictwie zostały uznane jako ich dobra osobiste podlegające ochronie prawa cywilnego, to jednym ze środków tej ochrony jest przepis art. 448 kc.

Art. 24 § 1 kc określa, że ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Oceniając żądanie zadośćuczynienia oparte na art. 448 wskazać należy, że ustawodawca nie sprecyzował kryteriów jego ustalenia, pozostawiając w tym zakresie swobodę sądowi orzekającemu. Każdy przypadek należy traktować indywidualnie z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy, przy czym ocena ta powinna opierać się na kryteriach obiektywnych, a nie na wyłącznie subiektywnych odczuciach pokrzywdzonego. Zadośćuczynienie jest odzwierciedleniem w formie pieniężnej rozmiaru krzywdy, która nie zależy od statusu materialnego pokrzywdzonego. Jedynie zatem rozmiar zadośćuczynienia może być odnoszony do stopy życiowej społeczeństwa, która pośrednio może rzutować na jego umiarkowany wymiar i to w zasadzie bez względu na status społeczny i materialny pokrzywdzonego. Przesłanka „stopy życiowej” ma więc charakter uzupełniający i ogranicza wysokość zadośćuczynienia tak, by jego przyznanie nie prowadziło do wzbogacenia osoby uprawnionej, nie może jednak pozbawić zadośćuczynienia jego zasadniczej funkcji kompensacyjnej i eliminować innych czynników kształtujących jego wymiar (vide: wyrok SN z 12.09.2002r., IV CKN 1266/00).

Ustalając kryteria zadośćuczynienia, warto sięgnąć do uzasadnienia nowelizacji kodeksu cywilnego wprowadzającej przepis art. 446 § 4 kc, w którym wskazano, że skoro zadośćuczynienie istnieje w sytuacji naruszenia dóbr osobistych, o których mowa w art. 23 kc, to tym bardziej taka możliwość powinna istnieć w przypadku śmierci osoby bliskiej, co w istotny sposób narusza sferę psychicznych odczuć jednostki. Skoro kodeks cywilny zawęży grupę osób, które mogą otrzymać zadośćuczynienie za śmierć, wyłącznie do członków najbliższej rodziny, należy uznać, że rolą zadośćuczynienia ma być kompensata nie tyle bólu wywołanego śmiercią osoby bliskiej, lecz przedwczesnej utraty członka rodziny. Dobrem osobistym, którego naruszenie wymaga rekompensaty, jest zatem prawo do życia w rodzinie. W orzecznictwie sądowym i doktrynie zostały wypracowane kryteria ustalania zadośćuczynienia pieniężnego za naruszenie dóbr osobistych (art. 23 i art. 24 w zw. z art. 448 kc). Sąd orzekając w przedmiocie takiego żądania musi wziąć pod uwagę kompensacyjny charakter zadośćuczynienia i rodzaj naruszonego dobra - ciężar gatunkowy poszczególnych dóbr osobistych nie jest bowiem jednakowy i nie wszystkie dobra osobiste zasługują na jednakowy poziom ochrony za pomocą środków o charakterze majątkowym. Ponadto, sąd musi zbadać nasilenie złej woli sprawcy oraz celowość zastosowania tego środka. Przekłada się to zarówno na możliwość zasądzenia zadośćuczynienia w konkretnej sprawie, jak i na jego wysokość.

Przesłanką odpowiedzialności z art. 448 kc jest nie tylko bezprawne, ale i zawinione działanie sprawcy naruszenia dobra osobistego (vide: wyrok SN z 12.12.2002r., V CKN 1581/00, OSNC 2004, nr 4, poz. 53). W niniejszej sprawie spełnienie tej przesłanki nie mogło jednak budzić wątpliwości, skoro sprawca wypadku drogowego został skazany prawomocnym wyrokiem karnym.

Celem zadośćuczynienia unormowanego w art. 448 kc jest naprawienie poprzez rekompensatę pieniężną szkody niemajątkowej polegającej na utracie członka najbliższej rodziny i związanej z nim szczególnej więzi emocjonalnej. O zakresie naprawienia krzywdy (wysokości zadośćuczynienia) z reguły w znacznej mierze decyduje już sam rodzaj więzi, ponieważ determinuje on obraz i rozmiar bólu oraz poczucia krzywdy po stracie bliskiej osoby. Kompensata majątkowa ma na celu przezwyciężenie przykrych doznań i ułatwienie przystosowania się do zmienionej sytuacji życiowej. Nie może stanowić źródła nieuzasadnionych korzyści finansowych (wzbogacenia). Zadośćuczynienie jest odzwierciedleniem w formie pieniężnej rozmiaru krzywdy.

Należy wskazać, że suma „odpowiednia” w rozumieniu art. 448 kc nie oznacza sumy dowolnej, określonej wyłącznie według uznania sądu, a jej prawidłowe ustalenie wymaga uwzględnienia wszystkich okoliczności, mogących mieć w danym przypadku znaczenie. Nadto zarówno okoliczności wpływające na wysokość zadośćuczynienia, jak i kryteria ich oceny powinny być rozważane indywidualnie w związku z konkretną osobą pokrzywdzonego (vide: wyrok SN z 26.11.2009 r., III CSK 62/09, OSNC-ZD 2010, nr 3, poz. 80, LEX nr 738354; wyrok SN z 08.10.2008r., IV CSK 243/08, LEX nr 590267; wyrok SN z 22.06.2005r., III CK 392/2004, niepubl.; wyrok SN z 17.09.2010 r., II CSK 94/10, niepubl.). Orzecznictwo opowiada się więc za zasadą wszechstronności i indywidualizacji – czyli z jednej strony oznacza to wymóg uwzględnienia wszystkich okoliczności sprawy, z drugiej zaś indywidualnego podejścia do każdego przypadku.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że powódka B. G. (1) była osobą bliską dla zmarłego A. S., którego śmierć spowodowała naruszenie jej dobra osobistego w postaci zerwania więzi rodzinnej. Powódka prowadziła z poszkodowanym wspólne gospodarstwo domowe, znajdowała się z nim w ciąży, planowali małżeństwo, łączyła ich szczególną, bliska więź. W ocenie Sądu, nie zostało jednak wykazane, aby przykre doznania powódki wykroczyły poza miarę cierpień zazwyczaj związanych ze śmiercią osoby najbliższej, dlatego stopień ich kompensaty powinien być umiarkowany.

Oceniając rozmiar krzywdy powódki, Sąd przyjął, że kwota 60.000zł nie będzie stanowiła zadośćuczynienia rażąco zawyżonego i należy ją uznać za odpowiednią w rozumieniu art. 448 kc. Uwzględniając przyczynienie się A. S. do powstania szkody w zakresie 50% - zgodnie ze stanowiskiem stron - z uwagi na zdecydowanie się na jazdę samochodem z nietrzeźwym kierowcą oraz brak zapięcia pasów bezpieczeństwa - Sąd uznał powództwo o zadośćuczynienie za zasadne do kwoty 30.000zł, zaś dalej idące powództwo, jako nadmiernie wygórowane, podlegało oddaleniu. W ocenie Sądu zasądzona kwota stanowi pełne wynagrodzenie cierpień moralnych, psychicznych, poczucia krzywdy za utratę bliskiej osoby. Wysokość zadośćuczynienia jest odpowiednia, tzn. utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa i nie stanowi źródła wzbogacenia. Sąd uwzględnił okoliczności, że śmierć A. S. wystąpiła niespodziewanie, nagle, w wyniku wypadku komunikacyjnego, lecz miała ona miejsce ponad 8 temu, a zatem poczucie krzywdy powódki zostało złagodzone poprzez upływ czasu. Ponadto uwzględniony został fakt, iż powódka nie korzystała wówczas ze wsparcia psychologicznego, co świadczy o tym, iż uraz nie były nadzwyczajny i nie skutkował długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu.

W świetle powyższego, na podstawie art. 448 kc w zw. z art. 24 § 1 kc Sąd zasądził od pozwanego wskazaną kwotę wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu.

Na podstawie art. 481 § 1 kpc i art. 482 § 1 kpc Sąd zasądził od pozwanego skapitalizowane odsetki, które od kwoty 30.000zł należą się za okres od 30.10.2013r. (dnia następnego od wydania decyzji odmownej) do 02.04.2014r. i wynoszą 1.645,48zł.

Sąd orzekł o kosztach procesu na podstawie art. 100 kpc, stosownie do wyniku sporu. Porównanie sumy roszczeń zgłoszonych w pozwie (42.193,97zł) i uwzględnionych w wyroku (31.645,48zł) daje wygraną powódki w 75%. Koszty procesu powódki wynosiły 2.417zł, przy czym 75% tej kwoty stanowi 1.812,75zł i w takiej wielkości zostały one zasądzone od pozwanego na rzecz powódki. W ocenie Sądu prowadzenie niniejszej sprawy nie wiązało się ze zwiększonym nakładem pracy pełnomocnika powoda, uzasadniającym ustalenie jego wynagrodzenia na poziomie dwukrotności stawki minimalnej, ponieważ nie jest to pierwsza sprawa tego typu, w której występował po stronie powodowej, powielając swoją wcześniejszą argumentację prawną.

Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1.582,26zł złotych tytułem części opłaty sądowej, od której uiszczenia była zwolniona powódka, przy uwzględnieniu stosunku, w którym przegrał sprawę. Wysokość należnej opłaty wynosiła 2.110zł (42.194 x 5%), natomiast pozwanego zobowiązano do zapłaty 1.582,26zł (2.110zł x 75%), zaś pozostałą częścią opłaty sądowej obciążono Skarb Państwa.

Sędzia

Małgorzata Pawlikowska